

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 334)

Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun Tasarısı ile İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/701)

Not : Tasarı, Başkanlıkça İçişleri, Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

17.11.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-498/5150

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.7.2003 tarihinde kararlaştırılan “Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Hükümet Acil Eylem Planında, kamu dernek ve vakıflarının tamamen kaldırılacağı, buradan sağlanan gelirler arasından devamında yarar görülenlerin muhafaza edileceği ve bu gelirlerin ilgili kurum için özel gelir ve ödenek kaydedileceği öngörülmektedir.

Ayrıca, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, kamu görevlilerinin kurmuş oldukları vakıfların kamu hizmetlerinin sunumunda devreye girmesinin önüne geçilmesi ve bu yolla kamu kaynağı aktarılan vakıfların tasfiyesi öngörülmüştür.

Anılan düzenlemelere rağmen, gerçekleştirilen teftiş ile denetimler ve şikâyetler sonucu, kamu kaynaklarının halen vakıf ve derneklere aktarıldığı ve kamu hizmetleri ile ilgili olarak bazı vakıf ve derneklere, kamu hizmetinden yararlanan vatandaşlardan bağış adı altında zorla yardım alındığı tespit edilmiştir.

Tasarı ile, kamu düzenini olumsuz yönde etkileyen ve toplumda hoşnutsuzluklara neden olan uygulamalara son verilerek, kamu kaynaklarının etkin olarak kullanılması, kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini ve personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıfların kamu kurum ve kuruluşları ile olan ilişkilerinin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile, kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre kurulan vakıfların, kamu kurum ve kuruluşları ile olan ilişkilerinin düzenlenmesi, Kanunun amacı olarak belirlenmiştir.

Madde 2. - Madde ile, kanunla kurulan dernek ve vakıflar, vakıf üniversiteleri ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek vakıflar dışında kalan kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ile Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıfların Kanunun kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Madde 3. - Madde ile, Kanun kapsamındaki dernek ve vakıfların kamu kurum ve kuruluşları ile olan ilişkilerinde uymaları gereken temel ilkeler sayılmıştır.

Madde 4. - Madde ile, temel ilkelere aykırı hareket eden kamu görevlileri, dernek ve vakıf yöneticileri ile dernek ve vakıflara uygulanacak müeyyideler düzenlenmiştir.

Geçici Madde 1. - Madde ile, Kanunun amacına ulaşabilmesi ve uygulama birliğinin sağlanabilmesi için, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan dernek ve vakıfların, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tüzük veya senetlerini Kanun hükümlerine uygun hale getirmeleri zorunlu kılınmıştır.

Madde 5. - Yürürlük maddesidir.

Madde 6. - Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

18.12.2003

Esas No. : 1/701

Karar No. : 51

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 17.11.2003 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, “Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun Tasarısı”, Başkanlığımızca 19.11.2003 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da Adalet Komisyonu ile Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuz 17.11.2003 tarihli 22 nci toplantısında, İçişleri ve Adalet bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarayı inceleyip görüşmüştür.

Mevcut uygulamada kamu dernek ve vakıflarına, kamu mali disiplinine uymayan kaynaklar aktarılmakta ve bu gelirler denetimsiz olarak kullanılmaktadır. Bu kuruluşların, hizmetten yaralananlardan bağış vb. adlar altında aldıkları ödenekler nedeniyle, kamu hizmetinin bir gereği olan bedelsizlik ilkesine aykırı bir durum oluşmuştur. Bilindiği gibi Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, kamu görevlilerinin kurmuş oldukları vakıfların kamu hizmetlerinin sunumunda devreye girmesinin önüne geçilmesi ve bu amaçla kamu kaynağı aktarılan vakıfların tasfiyesi öngörülmüştür. Bu konu 59 uncu Hükümetin Acil Eylem Planında, kamu dernek ve vakıflarının kaldırılacağı ve bunların gelirleri konusunda düzenleme yapılacağı taahhüdü biçiminde yer almıştır. Bu amaçla, söz konusu Tasarı ile, kamu düzenini olumsuz yönde etkileyen ve toplumda tepkilere yol açan, hizmetten yaralananlardan bağış vb. adlar altında ödentiler alınması uygulamasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Tasarıyla bu alandaki kamu kaynaklarının etkin biçimde kullanımı sağlanmaya çalışılmakta ve kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini ve personelinin desteklemek üzere kurulan demeklerin ve vakıfların, kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkileri yeniden düzenlenmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, şu görüşler ileri sürülmüştür:

• Söz konusu vakıf ve dernekler bağış vb. adlar altında zorunlu bedeller almaktadırlar. Bu durum vatandaşların kamu hizmetlerinden yararlanmalarını engellemekte ve yakınmalara neden olmaktadır.

• Konuyla ilgili olarak basına da yapılan bir açıklamada, görüşmeye konu vakıf ve derneklerin toplam sayısının 608 olduğu; bu vakıf ve derneklerin durumlarıyla ilgili görüş istendiği, ancak 50 kadar dernek ve vakıf hakkında bilgi geldiği belirtilmiştir. Bu da göstermektedir ki Tasarı hazırlanırken bile yeterli bilgiye ulaşılamamıştır. Tasarı yeterli inceleme yapılmadan hazırlandığından, konunun derinliğine incelenmesi için bir alt komisyon kurulması yararlı olabilir.

• Görüşülmekte olan çalışma uzun zamandır ülke gündeminde tartışılmakta ve sorunun çözümü konusunda belli bir uzlaşma sağlanmış bulunmaktadır. Hatta konu üzerinde TBMM’de bir araştırma komisyonu kurulmuş ve komisyon çalışmaları sonucunda, dernek ve vakıflarının kamuyla ilişkilerinin düzenlenmesi gerektiği şeklinde prensip kararı almıştır.

• Tasarıda, Kanunun kapsamı dışında bırakılacak dernek ve vakıfları belirleme yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Bakanlar Kurulunun bu yetkisi objektif kriterlerle sınırlanmalıdır.

Komisyonumuz bu görüşler doğrultusunda, kapsam dışı bırakılacak vakıf ve derneklerle ilgili objektif kriterler belirlenmesini ve Tasarının yazım bakımından gözden geçirilmesini esas komisyona önermeyi kararlaştırmıştır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerden sonra, Tasarı ile gerekçesi Komisyonumuzca uygun bulunmuştur.

Komisyonumuz, Tasarı üzerinde tali komisyon olarak belirlenmiş olduğundan, İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesi uyarınca, maddelerin görüşülmemesi ve Komisyonumuzun uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Ünmet Kandoğan</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Denizli
Kâtip	Üye	Üye
<i>Muharrem Tozçöken</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>
Eskişehir	Adana	Adıyaman
Üye	Üye	Üye
<i>Şevket Orhan</i>	<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>	<i>Mehmet Sait Armağan</i>
Bursa	Çorum	Isparta
Üye	Üye	Üye
<i>Sıdika Aydoğan</i>	<i>Nusret Bayraktar</i>	<i>Hakkı Ülkü</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Çekimser)		(Çekimser)
Üye	Üye	Üye
<i>Serpil Yıldız</i>	<i>Sinan Özkan</i>	<i>Mehmet Siyam Kesimoğlu</i>
İzmir	Kastamonu	Kırklareli
		(Çekimser)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Sefa Sirmen</i>	<i>Ali Oksal</i>	<i>Selami Uzun</i>
Kocaeli	Mersin	Sivas
(Çekimser)	(Çekimser)	
Üye	Üye	Üye
<i>Şevket Arz</i>	<i>Mehmet Kartal</i>	<i>Şükür Önder</i>
Trabzon	Van	Yalova
(Çekimser)	(Çekimser)	

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/701

12.1.2004

Karar No. :68

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 17.11.2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 19.11.2003 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 1/701 esas numaralı "Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 8.1.2004 tarihinde yaptığı 25 inci birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin ile İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Acil Eylem Planında, kamu dernek ve vakıflarının tamamen kaldırılması ancak, sağlanan gelir yönünden devamında yarar görülenlerin ilgili kurum bütçesine özel gelir ve ödenek kaydedilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında da kamu görevlilerinin kurmuş oldukları vakıfların kamu hizmeti sunmaları sırasında devreye girmesi ve kamu kaynağı kullanmalarının ortaya çıkardığı önemli sorunlar nedeniyle tasfiyeleri önerilmektedir.

Öte yandan, kamu kaynaklarının halen vakıf ve derneklere aktarılması ve kamu hizmetlerinin bir karşılığı olarak hizmetten yararlanan vatandaşlardan bağış adı altında zorla yardım alınması toplumda tepkilere neden olmaktadır.

Bu çerçevede, kamu düzeni açısından olumsuz etkilere ve toplumda huzursuzluklara yol açan sorunların giderilmesi, kamu kaynaklarının mali disiplin içinde kullanılmasının sağlanması açısından, vakıf ve derneklerin kamu kurum ve kuruluşları ile olan ilişkilerinin düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Tasarı ile, Kanun kapsamındaki dernek ve vakıfların kamu kurum ve kuruluşları ile olan ilişkilerde uymaları gereken temel ilkeler ve bu ilkelere uymayanlara uygulanacak müeyyideler düzenlenmiştir.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde mevzuat ve sınırlı mali olanaklardaki yetersizlikler nedeniyle önemli aksamalar olduğu, vakıf uygulamasının büyük ölçüde bu ihtiyaçtan kaynaklandığı,

- Ülkemizde güçlü bir vakıf geleneği bulunduğu, özel mülkün kamu yararına kullanılması anlamına gelen vakıf hizmetlerinin, günümüzde kamu gücünün kullanılarak kamu hizmetlerinin fiyatlandırılması olarak uygulandığı,

- Gönüllülük yerine zorunlu ödenti şeklinde vatandaşlardan toplanan yardımların toplumda hoşnutsuzluklara yol açtığı,

- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait vakıfların kamu hizmeti sundukları, kapatılmaları halinde hizmetin aksamaması için gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

- Vakıfların sağladıkları gelirlerin önemli bir büyüklüğe ulaştığı, kamu finansman dengeleri açısından sorunlara yol açmaması için vakıf gelirlerinin ilgili gelir kanunlarının içinde düzenlenebileceği,

- Bakanlar Kuruluna tanınan yetki ile bazı vakıfların bu Kanun kapsamı dışında bırakılmasının uygulamada önemli sorunlara yol açabileceği, yetkinin kaldırılması veya sınırlarının, objektif kriterlere bağlanması gerektiği,

- Vakıfların, bünyesinde kurulduğu kamu kurum ve kuruluşları personeline ek sosyal güvenlik hizmeti sağlamasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu,

- Vakıfların belli alanlarda tekel oluşturmalarının ve kamu hizmetlerini ikame etmelerinin rekabet ilkesini zedelediği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Vakıfların ülkemizde uzun zamandır tartışma konusu olduğu, vatandaşların bu konuda önemli şikâyetleri dile getirdikleri,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesinde kurdukları vakıfların, hizmet binası ve müştemilatı ile araç, gereçlerini kullandıkları,

- Tasarı ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait dernek ve vakıfların kapatılmasının ve kamu tüzel kişiliklerine son verilmesinin mümkün olmadığı, kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerinin temel ilkeler çerçevesinde düzenlenmesinin amaçlandığı,

- Vakıf senedine uygun olarak hizmet yürüten ve mevzuata aykırı işlemleri saptanmayan vakıfların faaliyetlerinin herhangi bir engellemeye tâbi tutulmasının söz konusu olamayacağı,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının yapısı ve kamu hizmetlerinin sunumuna ilişkin ortaya çıkan sorunların, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında giderilmeye çalışıldığı,

- Vakıflara ilişkin temel düzenlemeleri içeren kapsamlı bir çalışmanın yapılmakta olduğu, sivil toplum kuruluşlarının da görüş ve eleştirilerinden yararlanmak suretiyle yeni bir tasarı hazırlıklarının sürdürülmekte olduğu,

- Bazı vakıfların sundukları kamu hizmetlerinden yararlanan vatandaşların mağdur edilmemesi açısından Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi suretiyle bir esneklik sağlanmasının amaçlandığı, ifade edilmiştir.

Geneli üzerinde görüşmeleri müteakip, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 ve 2 nci maddesi; birinci fıkralarındaki tekrarı giderilmesi amacıyla birleştirilerek başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmesi ve 2 nci maddenin ikinci fıkrasında "hükümlere" ibaresinin "esas ve usullere" olarak redaksiyona tâbi tutulması suretiyle 1 inci madde olarak,

- 3 üncü maddesi; (d) bendinin ihale mevzuatı kapsamında ihale işlemleri düzenlendiğinden böyle bir düzenlemeye gerek olmadığı gerekçesiyle metinden çıkarılması ve bentlerinin buna göre teselsül ettirilmesi, dernek ve vakıflar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki organik bağlantısının kesilmesinin netleştirilmesi amacıyla maddeye yeni (h) bendinin eklenmesi suretiyle, 2 nci madde olarak,

- 4 üncü maddesi; madde numaralarının değişmesi nedeniyle maddede 3 üncü maddeye yapılan atfın 2 nci madde olarak redaksiyona tâbi tutulması suretiyle 3 üncü madde olarak,

- Geçici 1 inci maddesi aynen,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeleri; 4 ve 5 inci maddeler olarak aynen, Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Sait Açıba
Afyon

Başkanvekili
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Sözcü
Sabahattin Yıldız
Muş

Kâtip <i>Mehmet Sekmen</i> İstanbul Üye <i>Ruhi Açıkgöz</i> Aksaray	Üye <i>Mahmut Göksu</i> Adıyaman Üye <i>Mehmet Zekai Özcan</i> Ankara	Üye <i>Mehmet Melik Özmen</i> Ağrı Üye <i>Yakup Kepenek</i> Ankara (Karşı oy yazımız eklidir)
Üye Mehmet Mesut Özakcan Aydın (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Ali Osman Sali</i> Balıkesir	Üye Ali Kemal Deveciler Balıkesir (İmzada bulunamadı)
Üye <i>Aziz Akgül</i> Diyarbakır Üye <i>M. Emin Murat Bilgiç</i> Isparta	Üye <i>Ömer Abuşoğlu</i> Gaziantep Üye <i>Alaattin Büyükkaya</i> İstanbul	Üye <i>Mustafa Zeydan</i> Hakkâri Üye <i>Birgen Keleş</i> İstanbul (Karşı oy yazım ektedir)
Üye <i>Ali Kemal Kumkumoğlu</i> İstanbul (Karşı oy yazım ektedir)	Üye <i>Kemal Kılıçdaroğlu</i> İstanbul (Karşı oy yazımız eklidir)	Üye <i>M. Mustafa Açıkalın</i> İstanbul
Üye <i>Hakkı Akalın</i> İzmir (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Mehmet Ceylan</i> Karabük	Üye <i>Y. Selahattin Beyribey</i> Kars
Üye <i>Taner Yıldız</i> <i>Kayseri</i> Üye Gürol Ergin Muğla (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Mustafa Ünalı</i> Konya Üye <i>Kazım Türkmen</i> Ordu (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Ali Er</i> Mersin Üye <i>Abdülkadir Kart</i> Rize
Üye <i>Erol Aslan Cebeci</i> Sakarya	Üye <i>Musa Uzunkaya</i> Samsun	Üye <i>Enis Tütüncü</i> Tekirdağ (Karşı oy yazısı ekte)
Üye <i>Faruk Nafiz Özak</i> Trabzon	Üye <i>Mehmet Âkif Hamzaçebi</i> Trabzon (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Osman Coşkunoğlu</i> Uşak (Karşı oy yazısı ektedir)

KARŞI OY YAZISI

Tasarıya aşağıdaki hususlarda katılmıyoruz.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurdukları dernek ve vakıfların kamu gücünü kullanmak suretiyle kamu hizmetlerini fiyatlandırarak vatandaşlara sunması uygulamasını kaldırmaya yönelik tasarıyı temelde uygun bulmakla birlikte aşağıdaki noktalarda eksik olduğunu düşünüyoruz.

1. Tasarı, ilgili kurumların görüşü alınarak hazırlanmamıştır. Bu nedenle uygulamada sorun çıkabilecektir.

2. Kanun kapsamı dışında çıkarılacak vakıfların belirlenmesinde, hiçbir objektif ölçüye bağlı olmaksızın Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi bu yasa ile ulaşılmak istenilen amaçtan uzaklaşılmasına yol açacaktır. Böylelikle, sınırları belirlenmemiş bir yetkinin Bakanlar Kuruluna bırakılması, adeta yasama yetkisinin yürütme organına devri anlamına gelmektedir.

3. Kamu görevlilerinin talep etmeleri halinde dernek ve vakıflara yapacakları ödentilerin aylıklarından kesilebilmesinin önlenmesi de doğru değildir.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul

Hakkı Akalın
İzmir

Yakup Kepenek
Ankara

Ali Kemal Kumkumoğlu
İstanbul

Osman Coşkunoğlu
Uşak

Birgen Keleş
İstanbul

Kazım Türkmen
Ordu

Enis Tütüncü
Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DERNEK VE VAKIFLARIN KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE İLİŞKİLERİNE DAİR KANUN TASARISI

Amaç

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı; kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıfların kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. - Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflar ile bunların kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini kapsar.

Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, vakıf üniversiteleri ve Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek vakıflar bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu vakıfların hangi hükümlere göre faaliyette bulunacakları Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Temel ilkeler

MADDE 3. - a) Dernek ve vakıflar, kamu kurumu ve kuruluşlarının ismini alamaz, bu kurumu ve kuruluşların hizmet binaları ve müşterimlatı içinde faaliyet gösteremez ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamaz.

b) Dernek ve vakıflar kamu kurum ve kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri adlar altında herhangi bir karşılık alamaz.

c) Kamu hizmetlerinde kullanılan araç, gereç, evrak, form ve benzeri malzemenin, bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflardan temin edilmesi istenemez.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

DERNEK VE VAKIFLARIN KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE İLİŞKİLERİNE DAİR KANUN TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1.- Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflar ile bunların kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini düzenler ve kapsar.

Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, vakıf üniversiteleri ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek vakıflar bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu vakıfların hangi esas ve usullere göre faaliyette bulunacakları Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Temel ilkeler

MADDE 2.- a) Dernek ve vakıflar, kamu kurum ve kuruluşlarının ismini alamaz, bu kurum ve kuruluşların hizmet binaları ve müşterimlatı içinde faaliyet gösteremez ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanamaz,

b) Dernek ve vakıflar kamu kurum ve kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri adlar altında herhangi bir karşılık alamaz,

c) Kamu hizmetlerinde kullanılan araç, gereç, evrak, form ve benzeri malzemenin, bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflardan temin edilmesi istenemez,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

d) Kamu kurum ve kuruluşları, dernek ve vakıflardan ihalesiz ve ilansız mal ve hizmet satın alamaz,

e) Kamu görevlileri görev unvanlarını kullanarak dernek ve vakıf organlarında görev alamaz,

f) Dernek ve vakıf organlarında görev alan kamu görevlileri, bu görevleri nedeniyle ücret, huzur hakkı veya başka bir ad altında herhangi bir karşılık alamaz.

g) Dernek ve vakıfların yardım toplama ve bağış kabul hizmetlerinde kamu görevlileri çalıştırılmaz,

h) Kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek, yardım veya herhangi bir kaynak aktarılamaz.

Cezalar

MADDE 4. - 3 üncü maddede belirtilen ilkelere aykırı hareket eden kamu görevlileri ile dernek ve vakıf yöneticileri, eylemleri başka bir suç oluşturmadığı takdirde, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ayrıca dernek ve vakıf yöneticileri hakkında görevden alma işlemi uygulanır.

Hizmetin verilebilmesi için dernek veya vakfa bağış yapılması ya da kullanılacak malzemenin dernek veya vakıftan temin edilmesinin zorunlu kılınması nedeniyle, kamu hizmeti engellenmiş veya geciktirilmiş ise ceza yarı nispetinde artırılarak tatbik edilir.

Dernek tüzüğü veya vakıf senedi bu Kanuna aykırı olan veya bu Kanuna aykırı işlemleri tespit edilen dernek ve vakıflar, genel hükümlere göre kapatılır. Kapatılan dernek malları hazineye, vakıf malları ise Vakıflar Genel Müdürlüğüne intikal eder. Bu dernek ve vakıfların yöneticileri hakkında birinci fıkraya hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan dernek ve vakıflar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde, dernek tüzüklerini veya vakıf senetlerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) Kamu görevlileri görev unvanlarını kullanarak dernek ve vakıf organlarında görev alamaz,

e) Dernek ve vakıf organlarında görev alan kamu görevlileri, bu görevleri nedeniyle ücret, huzur hakkı veya başka bir ad altında herhangi bir karşılık alamaz.

f) Dernek ve vakıfların yardım toplama ve bağış kabul hizmetlerinde kamu görevlileri çalıştırılmaz.

g) Kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinden bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek, yardım veya herhangi bir kaynak aktarılamaz.

h) Kamu kurum ve kuruluşları, personel maaş ve ücretlerinden kaynağında kesinti yaparak bu Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara aktaramaz.

Cezalar

MADDE 3.- 2 nci maddede belirtilen ilkelere aykırı hareket eden kamu görevlileri ile dernek ve vakıf yöneticileri, eylemleri başka bir suç oluşturmadığı takdirde, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ayrıca dernek ve vakıf yöneticileri hakkında görevden alma işlemi uygulanır.

Hizmetin verilebilmesi için dernek veya vakfa bağış yapılması ya da kullanılacak malzemenin dernek veya vakıftan temin edilmesinin zorunlu kılınması nedeniyle, kamu hizmeti engellenmiş veya geciktirilmiş ise ceza yarı nispetinde artırılarak tatbik edilir.

Dernek tüzüğü veya vakıf senedi bu Kanuna aykırı olan veya bu Kanuna aykırı işlemleri tespit edilen dernek ve vakıflar, genel hükümlere göre kapatılır. Kapatılan dernek malları hazineye, vakıf malları ise Vakıflar Genel Müdürlüğüne intikal eder. Bu dernek ve vakıfların yöneticileri hakkında birinci fıkraya hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1.- Tasarının Geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Dernek tüzüğünü veya vakıf senedini altı ay içinde bu Kanuna uygun hale getirmeyen veya bu Kanuna aykırı işlemleri tespit edilen dernek ve vakıflar genel hükümlere göre kapatılır. Kapatılan dernek malları hazineye, vakıf malları ise Vakıflar Genel Müdürlüğüne intikâl eder. Ayrıca, dernek tüzüğünü veya vakıf senedini bu süre içinde bu Kanuna uygun hale getirmeyen yöneticiler hakkında 3 üncü maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 5. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4.- Tasarının 5 inci maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5.- Tasarının 6 ncı maddesi 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı V.

M. V. Gönül

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyîşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Malîye Bakanı V.

E. Mumcu

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

R. Akdağ

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

